

Aan alle begeleiders die werken met onze tweedejaars voltijdstudenten

Betreft: informatiebrief semester 3, voltijd 2

Inmiddels hebben de studenten alweer het tweede jaar van hun opleiding bereikt! Tijd voor de volgende stap. Met dit bericht proberen we je meer inzicht te geven in dat wat de student de komende tijd te wachten staat in de opleiding. Zo hopen we je beter in staat te stellen onze studenten te begeleiden en van feedback te voorzien, zowel mondeling als schriftelijk in Scorion.

Hoe ziet het nieuwe curriculum er ook alweer uit?

Studenten werken op de academie en in de praktijk aan bekwaamheidseisen voor het beroep van leraar basisonderwijs. Tijdens de opleiding werken studenten elk semester in maximaal twee onderwijseenheden, waarin verschillende basisschoolvakken in samenhang aan bod komen. De inhouden van de basisschoolvakken staan telkens in het teken van een aantal leertaken. De praktijk komt via deze leertaken (gebaseerd op het dagelijkse werk van de leraar) meer de academie binnen dan voorheen en is daardoor meer een geïntegreerd onderdeel van het opleidingsprogramma. Daarnaast bevat het programma trainingen voor eigen vaardigheid op de basisschoolvakken en krijgen studenten studietoetsing. Feedback en feedforward spelen een heel grote rol in de ontwikkeling van onze studenten. Hiervoor gebruiken studenten het digitale programma Scorion.

Korte terugblik op het afgelopen semester

In de onderwijseenheid 'Oog voor elkaar' leerden studenten dat een goede leerkracht vertrouwen kan wekken bij de leerlingen. Tevens ontdekten ze hoe je een relatie met leerlingen kan aangaan, gedrag kunt sturen en onderlinge relaties tussen leerlingen kunt versterken om bij te dragen aan een veilig pedagogisch klimaat in de groep. Maar wat in de klas gebeurt, wordt natuurlijk ook beïnvloed door factoren buiten de school. Daarom leerden studenten om oog te hebben voor de bredere context van de school en de taak van de school in de samenleving. De vakken Muziek en Drama werden verweven met de hierboven genoemde thematieken, daarnaast gingen ze zelf met deze vakken aan de slag in hun klas.

In de onderwijseenheid 'Doel voor ogen' gingen de studenten vooral aan de slag met het ontwerpen van onderwijs. De kern van de onderwijseenheid lag in het onderbouwd ontwerpen van onderwijs, daarvoor gebruikten ze een onderwijs-ontwerpmodel (Bakx, Ros & Bolhuis, 2017). Ze doorliepen de verschillende fasen van dit model: beginsituatie bepalen, doelen formuleren, leeractiviteiten ontwerpen, leeractiviteiten organiseren, leeractiviteiten begeleiden en als laatste stap het evalueren. Studenten doorliepen dit model driemaal, waarbij de vakken Wiskunde, Taal (specifiek: lezen), Pedagogiek, Aardrijkskunde, Geschiedenis en NMT centraal stonden.

Waar werken onze studenten aan in het derde semester?

In semester 3 volgen studenten slechts één onderwijseenheid, maar dan wel twee dagen per week. In de onderwijseenheid 'Creatieve kracht' gaan studenten aan de slag met het vergroten van hun kennis, vaardigheden en inzichten ten aanzien van de creatieve ontwikkeling van leerlingen. Studenten leren dat creativiteit betrekking kan hebben op alle leergebieden, daarom werken we in de onderwijseenheid aan Wiskunde, Nederlands, Beeldende vorming, Muziek, Drama, ICT en Pedagogiek. Studenten verdiepen zich in relevante theorie en ontwikkelen, via de dialoog met anderen, een visie op creativiteit en onderwijs. Ook doorlopen studenten zelf een creatief proces.

Om een goede rol te kunnen spelen in de creatieve ontwikkeling van leerlingen, leren studenten allereerst hoe je vakdidactiek gebruikt om een creatief leerproces op gang te brengen. We hopen dat je als begeleider in het eerste deel van het semester (t/m de eerste stageweek) ruimte kunt bieden aan de student om een viertal creatieve lesactiviteiten uit te proberen en de student van vakgerichte feedback kunt voorzien in Scorion.

We vragen studenten creatieve processen en dimensies van een creatief klimaat in hun stagegroep te herkennen, analyseren en (onderbouwd) bevorderen, met als doel het stimuleren van de creativiteit bij de leerlingen. Ze ontdekken hierbij wat onderwijsbehoeften van leerlingen zijn, maar krijgen tevens zicht op eigen talenten en gaan na wat hun eigen leerwens is. De beschrijving van de creatieve beginsituatie van de klas zal de student aan de mentor presenteren; ook hierbij vraagt de student feedback. Studenten ontwerpen uiteindelijk een reeks samenhangende activiteiten waarbij ze de creativiteit van kinderen stimuleren. Dit vraagt ook weer om mogelijkheden voor uitvoering en feedback, bij voorkeur vóór de kerstvakantie.

Wat betreft het leren samenwerken met ouders, richten we ons op positief contact met ouders: de student zal met twee ouders in gesprek gaan over het moois dat hun kind in het kader van creativiteitsontwikkeling gemaakt of gedaan heeft. In het algemeen is het fijn als studenten formele gesprekken met ouders mogen bijwonen, beleidsstukken kunnen bekijken, de schoolvisie bevragen, gesprekken observeren, praten met teamleden over het samenwerken met ouders.

Wat vraagt dit van de begeleiding in de praktijk?

Het werken aan de leertaken van deze onderwijseenheid vraagt tijd. De ervaring leert dat het verstandig is om (in overleg met de student) ongeveer twee dagdelen in de week te reserveren voor de activiteiten die horen bij de leertaken. Natuurlijk zijn de leertaken praktijkgericht en passen ze in principe binnen de context van elke school. We hopen dat je ruimte wilt maken voor het uitvoeren van zojuist beschreven activiteiten en het geven van feedback via Scorion. Ook zullen studenten enkele activiteiten willen filmen. Ze gebruiken ze de feedback en filmbeelden om te reflecteren op hun eigen pedagogisch en didactisch handelen.¹

Het is helpend om de oriëntatiekaarten en dialoogkaarten te gebruiken (vindbaar op www.marnixacademie.nl/partnerschap en in de 'praktijk-app') om het leren van de student in twee contexten (praktijk en theorie) te stimuleren.

Ten slotte nog een verzoek: het gesprek tussen de student, mentor en schoolopleider over voortgangsformulier Praktijkleren 3 moet uiterlijk plaatsvinden in **kalenderweek 2 (11 - 15 januari 2027)**. Dit is van belang in verband met deelname van de student aan het opvolgende assessment. Hartelijk dank alvast!

¹ Bij het maken van beeldmateriaal wordt gewerkt volgens de privacy-afspraken in het partnerschap (naar AVG). Het verwerken van beeldmateriaal door een student is in basis toegestaan maar alleen ten behoeve van de opleiding van de student. Het gaat hierbij om beeldopnames in de klas, zonder dat er één of een paar kinderen specifiek gevolgd en gefilmd worden en de student primair in beeld is. Dit beeldmateriaal wordt direct na verwerking verwijderd van opnameapparatuur, wordt niet gepubliceerd en wordt bewaard op de Marnix Academie, volgens de in het HBO geldende bewaartermijnen, in een beveiligde omgeving. Het materiaal is niet toegankelijk voor onbevoegden en wordt na de bewaartermijn vernietigd.

Meer informatie nodig?

Wij hopen je hiermee een inkijkje te geven in het onderwijs van het derde semester en wensen je een plezierige begeleiding van onze studenten toe. Neem gerust een kijkje in de digitale studieobjecten van de onderwijseenheden en/of kijk eens met een student mee. Mochten er naar aanleiding van dit bericht nog vragen zijn, aarzel dan niet om contact op te nemen met de Instituutsopleider die gekoppeld is aan jouw school.

Met vriendelijke groet,
Namens de Marnix Academie,

Jessica Kuiper, *programmamaleider Praktijkleren*
Anne Boer en Miriam van Leeuwen, *kerndocenten onderwijseenheid 3 'Creatieve kracht'*